

# ผลการใช้วิธีการสอนแบบ OK5R ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ และความพึงพอใจต่อวิธีการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

โรงเรียนสะพานเลือกวิทยาคม จังหวัดจันทบุรี

## The Effects of Using the OK5R Teaching Method on Reading Comprehension Ability and Satisfaction with the OK5R Teaching Method of Mathayom Suksa II Students at Saphan Lueak Wittayacom School in Chanthaburi Province

ประไพ บุตรไชย<sup>1</sup> วรรณ บัวเกิด<sup>2</sup> และสุภมาส อังสุโชติ<sup>3</sup>

Prapai Bootchai<sup>1</sup> Wanna Bauger<sup>2</sup> and Supamas Aungsuchoti<sup>3</sup>

<sup>1</sup>นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

<sup>2</sup>รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

<sup>3</sup>รองศาสตราจารย์ ดร. ประจำสำนักทะเบียนและวัดผล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

<sup>1</sup>Corresponding author. E-mail: prapai5328@gmail.com

Received: September 7, 2018

Revised: November 6, 2019

Accepted: November 6, 2019

### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสะพานเลือกวิทยาคม ก่อนและหลังเรียน โดยวิธีการสอนแบบ OK5R และ (2) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อวิธีการสอนแบบ OK5R กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสะพานเลือกวิทยาคม จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2560 จำนวน 14 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ (1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบ OK5R (2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ และ (3) แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า (1) ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (2) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อวิธีการสอนแบบ OK5R โดยภาพรวมอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก

**คำสำคัญ:** วิธีการสอนแบบ OK5R ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ความพึงพอใจ

## Abstract

The objectives of this research were to 1) compare reading comprehension ability of Mathayom Suksa II students at Sapanleuk Wittayakom School before and after being taught with the OK5R teaching method; and 2) study the students' satisfaction with the OK5R teaching method. The sample consisted of 14 Mathayom Suksa II students of Sapanleuk Wittayakom School in Chanthaburi province during the 2017 academic year, obtained by cluster random sampling. The employed research instruments included 1) learning management plans for the OK5R teaching method, 2) a reading comprehension ability test, and 3) a questionnaire on students' satisfaction. Statistics employed for data analysis were the mean, standard deviation, and t-test. Research results revealed that 1) the students' post-learning reading comprehension ability was higher than their pre-learning counterpart at the .05 level; and 2) the students' overall satisfaction with the OK5R teaching method was at the high level.

**Keywords:** OK5R Teaching Method, Reading Comprehension Ability, Satisfaction

## ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การอ่านเป็นทักษะสำคัญในการเรียนภาษา ซึ่งเป็นทักษะที่ฝึกฝนได้ การฝึกฝนมากจะทำให้มีความสามารถในการอ่านเพิ่มขึ้น การอ่านเป็นทักษะ ใช้มากในชีวิตประจำวันและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษาหาความรู้และพัฒนาชีวิต ทั้งเพื่อเรียนรู้วิทยาการต่าง ๆ เพื่อความบันเทิงและการพักผ่อน ผู้ที่มีทักษะการอ่านมีอัตราเร็วในการอ่านสูงย่อมแสวงหาความรู้และศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การอ่านเป็น คือ อ่านแล้วจับใจความสำคัญได้ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ โดยเฉพาะในยุคศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นยุคสมัยของการพัฒนาอย่างรวดเร็วของสื่อและเทคโนโลยี การอ่านจึงเป็นกระบวนการเริ่มต้นของการเรียนรู้ และนำไปสู่การพัฒนาในระดับที่สูงขึ้น มีความสำคัญต่อการพัฒนาชาติ เนื่องจากประเทศที่จะพัฒนาได้ต้องอาศัยประชาชนในชาติที่มีความสามารถในการอ่าน เลื่อนนำความรู้และความคิดมาเป็นกรอบในการดำเนินชีวิต เลือกแนวทางในการประกอบอาชีพที่เหมาะสม ซึ่งจะช่วยพัฒนาชาติให้เจริญรุ่งเรืองได้ (สันติวัฒน์ จันทร์ไธ, 2560, น. 27; สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรย์, 2538, น. 138)

นอกจากนี้ การอ่านยังช่วยให้ผู้อ่านเป็นคนทันสมัย ทันเหตุการณ์ รู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลก ช่วยพัฒนาความคิด ยกย่องสติปัญญาให้สูงขึ้น เป็นเครื่องมือสำคัญของการศึกษา และการพัฒนาตนเองของทุกคน และยังช่วยให้ผู้อ่านใช้เวลาว่างอย่างมีคุณค่า ส่งเสริมให้มีความรู้ ความคิด มองโลกที่กว้างไกล และเข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมผ่านสื่อต่าง ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้สามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง มีความเฉลียวฉลาด สามารถประกอบอาชีพและเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติ การอ่านจึงเป็นหัวใจของการศึกษาทุกระดับ และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้เรื่องต่างๆ ซึ่งการอ่านที่ดีมีประสิทธิภาพจะต้องอ่านแล้วจับใจความได้ และสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ (กรมวิชาการ, 2546, น. 188-189; จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ, 2555, น. 260; สนิท สัตโยภาส, 2546, น. 93-94)

จากความสำคัญของการอ่านข้างต้น จะเห็นได้ว่าการอ่านจะประสบความสำเร็จ มีประสิทธิภาพและนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาตนเองได้นั้น ต้องอาศัยทักษะการอ่านจับใจความสำคัญเป็นพื้นฐานขั้นต้น หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณภาพของผู้เรียนเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไว้ว่า “...เข้าใจความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย จับใจความสำคัญและรายละเอียดของสิ่งที่อ่าน แสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ...” (สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553, น. 3-6) นอกจากนี้ยังกำหนดตัวชี้วัดสาระการอ่านในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ไว้ว่า “จับใจความสำคัญ สรุปความ และอธิบายรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน” โดยกำหนดให้อ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น วรรณคดีในบทเรียน บทความบันเทิงเหตุการณ์ บทสนทนา บทโฆษณา งานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ งานเขียนหรือบทความแสดงข้อเท็จจริง เรื่องราวจากบทเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น (สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553, น. 18-19)

การอ่านจับใจความสำคัญนับเป็นทักษะการอ่านขั้นพื้นฐานก่อนที่จะพัฒนาไปสู่การอ่านในระดับอื่นๆ คือ การอ่านเพื่อวิเคราะห์และการอ่านเพื่อประเมินค่าที่ผู้อ่านจะต้องทราบว่าเรื่องที่อ่านกล่าวถึงสิ่งใดเป็นประเด็นหลัก ก่อนจะตัดสินใจเลือกสรรข้อมูลที่มีประโยชน์ไปใช้ในชีวิตประจำวัน (พองจันทร์ สุขยิ่ง, กัลยา สหชาติโกสิทธิ์, ศรีวรรณ ช้อยศิริ, ภาสกร เกิดก่อน, และระวีวรรณ อินทรประพันธ์, 2554, น. 26) การอ่านจับใจความสำคัญเป็นหัวใจของการอ่านวัสดุการอ่านทุกชนิด เพราะหากจับใจความสำคัญไม่ได้ก็ย่อมไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน หากต้องใช้ประโยชน์จากการอ่านนั้นก็ต้องกลับมาอ่านใหม่ หากอ่านแล้วจับใจความได้ จำไว้ได้ หรือบันทึกไว้ได้ ก็จะใช้ประโยชน์ได้ทันทีและใช้ได้นาน (ถนอมวงศ์ ถ้ายอดมรรคผล, 2553, น. 55) สอดคล้องกับสายใจ ทองเนียม (2560, น. 100) ที่กล่าวว่า “การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญเป็นทักษะที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะถ้าผู้อ่านไม่สามารถจับใจความสำคัญเรื่องที่อ่านได้ อาจส่งผลต่อการอ่านเพื่อจุดประสงค์อื่น ๆ ซึ่งยากกว่า และจะเป็นสาเหตุให้ผู้อ่านไม่สามารถพัฒนาการอ่านของตนเองได้”

จากการสำรวจผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนวิชาภาษาไทยที่ผู้วิจัยเป็นผู้สอน พบว่า ปัญหาที่สำคัญในการอ่านของผู้เรียนคือ อ่านแล้วจับใจความสำคัญไม่ได้ ไม่สามารถสรุปประเด็นได้ ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญทั้งการเรียนรู้วิชาภาษาไทยและวิชาอื่น ๆ จะเห็นได้จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2557 ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนสะพานเหล็กวิทยาคม มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ สำหรับวิชาภาษาไทย คะแนนเฉลี่ยรวม 33.16 ระดับประเทศ 35.20 และมีคะแนนเฉลี่ยในสาระการอ่าน ระดับโรงเรียน 37.04 คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ 38.24 ซึ่งเป็นสาระการเรียนรู้ที่โรงเรียนต้องเร่งพัฒนาเนื่องจากคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2558, น. 1-8)

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน พบว่า มีผู้ใช้วิธีการสอนและเทคนิคต่าง ๆ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ได้แก่ วิธีการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ เทคนิค STAD กระบวนการสอนอ่าน KWLSA ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC เทคนิค KWL Plus แบบฝึกทักษะ ชุดกิจกรรม บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนและวิธีการสอนแบบ OKSR ซึ่งวิธีการสอนนี้ เป็นแนวคิดของ

Walter Pauk (1984, p. 172) ที่กล่าวว่า “วิธีการสอนแบบ OK5R คือ วิธีการสอนที่เน้นการจดคำสำคัญลงบนกระดาษ (Record) และ การสะท้อนความคิด (Reflect) ซึ่งเป็นจุดสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ ที่จะช่วยให้ผู้อ่านได้เชื่อมโยงความคิดใหม่กับความเข้าใจเก่าหรือความรู้เดิมที่มีในความทรงจำเข้าด้วยกัน และปลูกฝังความคิดสร้างสรรค์ผ่านการใช้สิ่งที่เพิ่งเรียนรู้อมา” โดยวิธีการสอนแบบ OK5R ทั้ง 7 ขั้นตอนนั้นจะช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนได้ดี ดังนั้นวิจัยของหิรัญญา อุปลัมภ์ (2541) ศิวิภา ชูเรือง (2550) ที่พบว่า วิธีการสอนแบบ OK5R เป็นวิธีการสอนที่ฝึกให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญ ใจความรองของแต่ละย่อหน้า จดบันทึก ทบทวนเรื่องที่อ่านและสะท้อนภาพความเข้าใจออกมาเป็นคำพูด ซึ่งช่วยให้นักเรียนเข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้รวดเร็วและจดจำได้ดี นักเรียนจึงมีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงเลือกวิธีการสอนแบบ OK5R มาใช้พัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสะพานเหล็กวิทยาคม จังหวัดจันทบุรี

## วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสะพานเหล็กวิทยาคม ก่อนและหลังเรียนโดยวิธีการสอนแบบ OK5R
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อวิธีการสอนแบบ OK5R

## สมมติฐานการวิจัย

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนที่เรียนโดยวิธีการสอนแบบ OK5R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อวิธีการสอนแบบ OK5R อยู่ในระดับมาก

## วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยครั้งนี้ มีรายละเอียดดังนี้

### 1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

**1.1 ประชากร** คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสะพานเหล็กวิทยาคม อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

**1.2 กลุ่มตัวอย่าง** คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสะพานเหล็กวิทยาคม อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2560 จำนวน 14 คน

## 2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบ OK5R จำนวน 9 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 18 ชั่วโมง ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

- 1) ศึกษาวิธีการสอนแบบ OK5R จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความสำคัญ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน (ท22102) เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้
- 3) กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง
- 4) คัดเลือกบทความจำนวน 14 บทความ จากสื่อ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เพื่อใช้ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เพราะบทความเป็นสื่อชนิดหนึ่งที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง และจะมีลักษณะเป็นย่อหน้าที่มีประโยคใจความสำคัญให้นักเรียนได้ฝึกวิเคราะห์ตามขั้นตอนของวิธีการสอนแบบ OK5R โดยเลือกบทความให้เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน
- 5) นำบทความต่าง ๆ จำนวน 14 บทความ ให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญให้เปลี่ยนบทความ จำนวน 6 บทความ เพราะเนื้อหายากเกินไป ได้คัดเลือกบทความเพิ่มเติมและให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบจนได้ครบ 14 บทความ
- 6) สร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบ OK5R ซึ่งผู้วิจัยใช้ลำดับขั้นของวิธีการสอนแบบ OK5R ของ Walter pauk (1984, p.168-169) มีทั้งหมด 7 ขั้น ได้แก่
  - ขั้นที่ 1 การอ่านอย่างคร่าวๆ (Overview) ให้นักเรียนอ่านบทอ่านทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบก่อน เพื่อให้รู้ว่าบทอ่านนั้นมีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องใด ดูหัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อย เพื่อหาว่าบทอ่านกำลังอธิบายถึงเรื่องอะไร เป็นการดูภาพรวมของบทอ่าน ไม่ดูรายละเอียดของแต่ละย่อหน้า
  - ขั้นที่ 2 หาแนวความคิดหลัก (Key Ideas) ให้นักเรียนทำความเข้าใจเกี่ยวกับใจความสำคัญของเรื่องและส่วนขยายใจความสำคัญ
  - ขั้นที่ 3 อ่านแต่ละย่อหน้า (Read) ให้นักเรียนอ่านแต่ละย่อหน้าจนจบบทอ่านเพื่อหาว่าประเด็นใดคือใจความสำคัญ ประเด็นใดคือส่วนขยายใจความสำคัญ
  - ขั้นที่ 4 จดบันทึกใจความสำคัญ (Record) ให้นักเรียนขีดเส้นใต้คำหรือวลีที่สำคัญ แล้วเขียนสรุปใจความสำคัญและส่วนขยายใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าของบทอ่านทั้งหมดลงในสมุดบันทึก ซึ่งไม่ใช่การเขียนสรุปแต่ละประโยค แต่เป็นการสรุปแนวความคิดหลักหรือใจความสำคัญ
  - ขั้นที่ 5 พูดเล่าเรื่องที่อ่าน (Recite) ให้นักเรียนเล่าถึงสิ่งที่นักเรียนได้บันทึกสรุปใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญโดยไม่ต้องดูบทอ่าน
  - ขั้นที่ 6 ทบทวน (Review) ให้นักเรียนทบทวนทันที โดยดูจากที่จดบันทึกไว้เพื่อให้เข้าใจเรื่องทั้งหมดอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจและจำเรื่องที่อ่านได้

ขั้นที่ 7 สะท้อนความคิด (Reflect) ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านว่ามีประเด็นใดที่นักเรียนมีความเห็นสอดคล้องหรือประเด็นใดที่นักเรียนมีความเห็นไม่สอดคล้องด้วย โดยการเชื่อมโยงความคิดจากบทอ่านดังกล่าวเข้ากับความรู้ความเข้าใจเดิมของนักเรียน

7) สร้างและปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 9 แผน ใช้เวลาสอนรวม 18 ชั่วโมง ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง หลักการอ่านจับใจความสำคัญ เวลา 2 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2-9 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากบทความ เวลา 16 ชั่วโมง

8) นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย จำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้มีค่าระหว่าง 0.67-1.00

9) นำแผนการจัดการเรียนรู้มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ได้แก้ปรับตัวอย่างข้อความในใบความรู้ และปรับปรุงกิจกรรมให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น

**2.2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ** เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ จำนวน 1 ชุด ใช้ทดสอบทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1) ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญจากเอกสาร คู่มือการวัดประเมินผลภาษาไทย

2) สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ จำนวน 50 ข้อ เพื่อคัดเลือกแบบทดสอบที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ไว้จำนวน 30 ข้อ

3) นำแบบทดสอบไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการวัดผลและประเมินผล และการสอน ภาษาไทย จำนวน 3 คน พิจารณาเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบมีค่าระหว่าง 0.67-1.00

4) นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน

5) นำแบบทดสอบจำนวน 50 ข้อ มาวิเคราะห์หาค่าความยาก (p) และ ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบเป็นรายข้อ ได้ค่าความยาก (p) ระหว่าง .16 -.75 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่างระหว่าง .20 -.81 คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยาก (p) ระหว่าง .20 -.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง .20-1.00 ได้ข้อสอบ จำนวน 30 ข้อ ที่มีค่าความยาก (p) ระหว่าง .25-.59 และ ค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง .25-.81

6) นำข้อสอบ 30 ข้อ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร KR – 20 ของ Kuder-Richardson ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเท่ากับ .87

**2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อวิธีการสอนแบบ OKSR** เป็นแบบมาตร ประเมินค่า 5 ระดับ จำนวน 9 ข้อ ที่มีความครอบคลุมเนื้อหาและขั้นตอนการสอนแบบ OKSR

1) นำแบบสอบถามความพึงพอใจไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ลักษณะข้อความและความเหมาะสม ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม มีค่าระหว่าง 0.67-1.00

2) ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามความพึงพอใจตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ด้านประเด็นคำถามให้กระชับ ครอบคลุมขั้นตอนของวิธีการสอนแบบ OKSR

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 3.1 ทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ จำนวน 30 ข้อ
- 3.2 ดำเนินการทดลอง โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบ OK5R จำนวน 9 แผน รวม 18 ชั่วโมง
- 3.3 ทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ จำนวน 30 ข้อ
- 3.4 สอบถามความพึงพอใจของผู้เรียน โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้น จำนวน 9 ข้อ ซึ่งครอบคลุมเนื้อหาและขั้นตอนการสอนแบบ OK5R

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

- 4.1 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสะพานเลื้อกวิทยาคม ก่อนและหลังเรียนที่เรียนโดยวิธีการสอนแบบ OK5R ด้วยการทดสอบค่าที (t-test for dependent sample)
- 4.2 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อวิธีการสอนแบบ OK5R ด้วยค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิเคราะห์ได้ ดังนี้

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และวิธีการสอนแบบ OK5R มีขนาดอิทธิพล 1.77 แสดงวิธีดังกล่าวมีอิทธิพลต่อความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญอย่างมาก ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญก่อนและหลังเรียน

| คะแนน     | n  | M     | ร้อยละของค่าเฉลี่ย<br>(M %) | SD    | t       | Effect size |
|-----------|----|-------|-----------------------------|-------|---------|-------------|
| ก่อนเรียน | 14 | 12.36 | 41.20                       | 2.274 | 12.695* | 1.77        |
| หลังเรียน | 14 | 21.43 | 71.43                       | 2.243 |         |             |

\* p < .05

จากตารางที่ 1 พบว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เท่ากับ 12.36 คะแนน (คิดเป็นร้อยละ 41.20 ของคะแนนเต็ม) และ 21.43 คะแนน (คิดเป็นร้อยละ 71.43 ของคะแนนเต็ม) ตามลำดับ เมื่อทดสอบความแตกต่างด้วยสถิติทดสอบที พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

หมายความว่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขนาดของอิทธิพล เท่ากับ 1.77 หมายความว่า การสอนแบบ OKSR ส่งผลต่อคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญอย่างมาก

2. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อวิธีการสอนแบบ OKSR โดยภาพรวมอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อวิธีการสอนแบบ OKSR

| ข้อที่ | รายการ                                                              | M    | SD   | ระดับความพึงพอใจ |
|--------|---------------------------------------------------------------------|------|------|------------------|
| 1      | การอ่านอย่างคร่าว ๆ ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านในภาพรวม      | 4.14 | 0.53 | มาก              |
| 2      | การหาแนวความคิดหลักช่วยให้นักเรียนเข้าใจใจความสำคัญของเรื่อง        | 4.29 | 0.61 | มาก              |
| 3      | การอ่านแต่ละย่อหน้าช่วยให้นักเรียนหาใจความสำคัญของเรื่องได้         | 4.14 | 0.53 | มาก              |
| 4      | การจดบันทึกใจความสำคัญช่วยให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องได้    | 4.64 | 0.50 | มากที่สุด        |
| 5      | การพูดเล่าสิ่งที่บันทึกช่วยให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญได้            | 4.57 | 0.51 | มากที่สุด        |
| 6      | การทบทวนช่วยให้นักเรียนเข้าใจและจำเรื่องที่อ่านได้                  | 4.21 | 0.70 | มาก              |
| 7      | การสะท้อนความคิดช่วยเชื่อมโยงความคิดในการอ่าน                       | 4.14 | 0.66 | มาก              |
| 8      | ขั้นตอนการอ่านนี้จะช่วยให้นักเรียนอ่านเรื่องราวต่าง ๆ ได้เร็วขึ้น   | 4.36 | 0.63 | มาก              |
| 9      | ขั้นตอนการอ่านนี้จะช่วยให้นักเรียนอ่านจับใจความสำคัญในวิชาอื่นๆ ได้ | 4.00 | 0.39 | มาก              |
| รวม    |                                                                     | 4.28 | 0.40 | มาก              |

จากตารางที่ 2 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อวิธีการสอนแบบ OKSR โดยภาพรวมอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก (M = 4.28)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อวิธีการสอนแบบ OKSR มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยเรียง 3 ลำดับแรก ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 4 การจดบันทึกใจความสำคัญช่วยให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องได้ (M= 4.64) ข้อ 5 การพูดเล่าสิ่งที่บันทึกช่วยให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญได้ (M = 4.57) และ ข้อ 8 ขั้นตอนการอ่านนี้จะช่วยให้นักเรียนอ่านเรื่องราวต่าง ๆ ได้เร็วขึ้น (M = 4.36) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 9 ขั้นตอนการอ่านนี้จะช่วยให้นักเรียนอ่านจับใจความสำคัญในวิชาอื่นๆ ได้ (M = 4.00)

## อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากวิธีการสอนแบบ OK5R ของ Walter pauk (1984, p. 172) เน้นการจดคำสำคัญลงบนกระดาษ (Record) และการสะท้อนความคิด (Reflect) ซึ่งเป็นจุดสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้อ่านได้เชื่อมโยงความคิดใหม่กับความเข้าใจเก่าหรือความรู้เดิมที่มีในความทรงจำเข้าด้วยกัน และปลูกฝังความคิดสร้างสรรค์ผ่านการใช้สิ่งที่เพิ่งเรียนรู้นี้มา ซึ่งวิธีการสอนแบบ OK5R ทั้ง 7 ขั้นตอนส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในขั้นตอนการจดบันทึกสิ่งที่อ่าน และการพูดเล่าเรื่องที่นักเรียนได้อ่านแล้วจดบันทึกไว้ช่วยให้นักเรียนสามารถสรุปใจความสำคัญเรื่องที่อ่านได้ดี

นอกจากนี้ ขั้นตอนวิธีการสอนแบบ OK5R ทั้ง 7 ขั้นตอน จะส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญไปทีละขั้น จากขั้นการอ่านอย่างคร่าวๆ จนถึงการสะท้อนความคิด ทำให้นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญเรื่องที่อ่านได้ดี ซึ่งผู้วิจัยใช้บทความจำนวน 14 เรื่องในการฝึกการอ่านของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง จนเกิดความเข้าใจในหลักการอ่านจับใจความสำคัญ สอดคล้องกับหลักการอ่านจับใจความสำคัญที่จะต้องพิจารณาทีละย่อหน้า ค้นหาประโยคใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า ซึ่งอาจอยู่ตอนต้น ตอนกลาง ตอนท้าย หรืออยู่ทั้งตอนต้นและตอนท้ายของย่อหน้า แต่ส่วนใหญ่จะอยู่ตอนต้นของย่อหน้า เมื่อได้ประโยคใจความสำคัญแล้ว จึงนำใจความสำคัญนั้นมาเรียบเรียงสรุปเรื่องด้วยสำนวนภาษาของตนเอง ทำให้นักเรียนทำแบบทดสอบด้วยความเข้าใจ (กรมวิชาการ, 2546, น. 189; สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2559, น. 56-57; จีวลิักษณ์ บุญยะกาญจน, 2547, น. 11-12) และสอดคล้องกับหลักการส่งเสริมการเรียนรู้ การสอนให้นักเรียนเกิดทักษะ ครูจะต้องอธิบายเพื่อแนะนำให้ผู้เรียนทราบว่าต้องทำอะไร ทำอย่างไรและให้ประโยชน์อะไรบ้าง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเองทันที หลังจากการอธิบายและให้ผู้เรียนได้กระทำซ้ำ ๆ ในลักษณะที่ถูกวิธี จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่มั่นคงถาวร เป็นไปตามกฎการฝึกของธอร์น ไคค์ เพราะการเรียนรู้ได้ที่มีการทบทวนและฝึกฝนเป็นระยะย่อมได้ผลดี และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ จะช่วยเพิ่มความจำ สามารถนำความรู้เก่าไปใช้ประโยชน์เพื่อการเรียนรู้ใหม่ พร้อมกับการเสริมแรงควบคู่กันไปตลอดเวลา (พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา, 2544, น. 136-137; จิราภรณ์ ตั้งกิตติภรณ์, 2556, น. 107; อชรา เอิบสุขศิริ, 2556, น. 115) นักเรียนที่เรียนโดยวิธีการสอนแบบ OK5R จึงมีความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญหลังเรียนได้สูงกว่าก่อนเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของหิรัญญา อุปลัมภ์ (2541) และศิริภา ชูเรือง (2550)

2. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อวิธีการสอนแบบ OK5R โดยภาพรวมอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบทความที่นำมาให้ฝึกอ่านจับใจความสำคัญมีความน่าสนใจ การอ่านเนื้อเรื่องที่ละเอียดและอ่านซ้ำหลายครั้ง ช่วยให้จับประเด็นสำคัญของเรื่องได้ดี การจดบันทึกเรื่องที่อ่านด้วยสำนวนภาษาของตนเอง ได้บอกเล่าเรื่องที่อ่านให้เพื่อนฟัง และการทบทวนในสิ่งที่ตนบันทึกช่วยให้เข้าใจเนื้อเรื่องได้ดียิ่งขึ้น และได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นร่วมกัน ได้ซักถามและตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง

ได้ฝึกทำใบงานทั้งงานเดี่ยวและงานกลุ่ม ได้มีโอกาสนำเสนอผลงาน และเปลี่ยนความคิดเห็นกัน จึงส่งผลให้เกิดความพึงพอใจในผลงาน สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไค้และมาสโลว์ ที่ว่า หากผู้เรียนกระทำพฤติกรรมตอบสนองสิ่งเร้าแล้ว ได้รับผลที่พึงพอใจเขาก็จะกระทำพฤติกรรมนั้นซ้ำอีก การยกย่อง ชมเชย การให้การยอมรับ มีรางวัล เป็นการกระตุ้นความสนใจ การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ไม่ให้ตึงเครียด ในขณะที่ทำกิจกรรมนักเรียนจะได้ทราบผลการทำงาน การทดสอบอย่างรวดเร็ว เพื่อแก้ไขข้อผิดพลาด และนำสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ครั้งก่อนไปใช้ในการเรียนรู้ครั้งต่อไป และการให้การเสริมแรงทางบวก มักจะทำให้พฤติกรรมการเรียนรู้นั้นคงอยู่และเพิ่มขึ้นล้วนเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจในการเรียน (พรรณี ชูทัย เจนจิต, 2550, น. 276 ; ทิสนา แหมมณี, 2555, น. 69; จิราภรณ์ ตั้งกิตติภรณ์, 2556, น. 107; อชรา เอิบสุลลรี, 2556, น. 114) นักเรียนจึงมีความกระตือรือร้นที่จะร่วมกิจกรรมฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญอย่างเต็มความสามารถ อีกทั้งขั้นตอนวิธีการสอนแบบ OKSR จะช่วยให้นักเรียนอ่านเรื่องราวต่าง ๆ ได้เร็วขึ้นและอ่านจับใจความสำคัญในวิชาต่าง ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริภา ชูเรือง (2550) ที่พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อวิธีการสอนแบบ OKSR ในระดับมาก เพราะนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกขั้นตอน มีความสุข เพราะวิธีการสอนแบบ OKSR เป็นวิธีสอนที่ฝึกให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญ ใจความรองของแต่ละย่อหน้า จดบันทึก ทวนทวนเรื่องที่อ่าน และสะท้อนภาพความเข้าใจออกมาเป็นคำพูด ซึ่งช่วยให้นักเรียนเข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้รวดเร็ว และจดจำได้ดี มีความสุข ความพอใจในการเรียน

## ข้อเสนอแนะ

### 1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ควรเน้นขั้นตอนที่ทำให้จับใจความสำคัญได้ดีด้วยการจดบันทึกและการพูดเล่าเรื่องที่อ่าน ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนจับใจความสำคัญได้ต้องมีการจดบันทึกและพูดเล่าเรื่อง

1.2 ควรใช้สื่อที่หลากหลายสอดคล้องกับหลักสูตรและความสนใจของนักเรียน

### 2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาความสามารถในการอ่านวิเคราะห์โดยใช้วิธีการสอนแบบ OKSR

## บรรณานุกรม

กรมวิชาการ. (2546). *การจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลาง*

*การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และ อัมพร ทองใบ. (2555). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

จิราภรณ์ ตั้งกิตติภรณ์. (2556). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์. (2547). *นวัตกรรมการศึกษา ชุด จิตวิทยาการอ่าน (Psychology of Reading)*.

กรุงเทพมหานคร: ชารอักษร.

ถนอมวงศ์ ล้ายอมรรคผล. (2553). *การอ่านให้เก่ง (พิมพ์ครั้งที่ 15)*. กรุงเทพมหานคร: กระดาษสา.

ทิตนา แคมมณี. (2555). *ศาสตร์การสอน* (พิมพ์ครั้งที่ 15). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่ง  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. (2544). *จิตวิทยาการศึกษา (Educational Psychology)*. กรุงเทพมหานคร:  
พัฒนาการศึกษา.

พรรณี ชูทัย เจนจิต. (2550). *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

พองจันทร์ สุขยิ่ง, กัลยา สหชาติโกสีย์, ศรีวรรณ ช้อยศิริ, ภาสกร เกิดก่อน และระวีวรรณ อินทรประพันธ์.  
(2554). *หลักภาษาและการใช้ภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2* (พิมพ์ครั้งที่ 11).  
กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.

ศิริภา ชูเรือง. (2550). *การศึกษาความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและความพึงพอใจต่อวิธีการสอน  
แบบ OKSR ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต  
ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2558, มิถุนายน 6). *รายงานผลการทดสอบทางการศึกษา  
ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2558* สืบค้นจาก  
<http://www.newonetestresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/MainSch/MainSch.aspx>.

สนธิ สัตโยภาส. (2546). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ชารอักษร.

สันติวัฒน์ จันทรใจ. (2560). *การประเมินการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ตามแนวทางการประเมินผล  
นักเรียนร่วมกับนานาชาติ PISA. ใน คู่มือการดำเนินงานขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพ  
การเรียนการสอนภาษาไทย ปีงบประมาณ 2561*. กรุงเทพมหานคร: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา  
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

สายใจ ทองเนียม. (2560). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดดูเคชั่น.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้  
ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร:  
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

\_\_\_\_\_. (2559). *หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วิชภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*  
กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

สุจริต เพียรชอบ และ สายใจ อินทร์พรหม. (2538). *วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา*  
(พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

หิรัญญา อุปถัมภ์. (2541). *การพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1  
ด้วยการสอนแบบ OKSR*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์).  
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

อรรษา เอิบสุศิริ. (2556). *จิตวิทยาสำหรับครู*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Pauk, W. (1984). *How to study in college*. New York: Houghton Mifflin.